

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Fjender

Citation: Hjortø, Knud: "Fjender", i Hjortø, Knud: *Drømmen om kvinden*, 1928, s. 71.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hjort_15-shoot-workid58238.pdf (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: *Drømmen om kvinden*

FJENDER

BOGHOLDER Valdemar Hernes satte med en bestemt bevægelse sin stok mod gruset. Der stod en lille, bestemt prik efter den ligesom et punktum på hans besynderlige tanker, og som for at give sit punktum mere betydning trådte han rask ud på stien, der bugtede sig mellem haver bag om byen. Munter fuglesang og dertil svære overvejelser over en pige, som der nu måtte gøres en ende på, det var, hvad der havde fyldt hans sind det sidste kvarter, og deraf var det halve for meget. — Op med hovedet, Valdemar, og vær fra idag af et menneske!

Da han fra stien kom ind på vejen, lød der vognrummel foran, og i næste øjeblik kom en vogn rask imod ham; han sprang forskrækket til side, men hilste i det samme på lagerforvalter Karlsen, der stod op i vognbunden, han råbte højt: Goddag, Valdemar, ha ha; du var nok nær blevet bange.

Valdemar Hernes så efter sin stok, som var faldet fra ham og nu blev kørt over og lå knækket nedenfor sit fine håndtag. Karlsen kiggede tilbage på ulykken og lo en gang til, råbte så noget, som vognen overdøvede. Valdemar Hernes så på stumperne, samlede dem op og gemte dem i en hæk; hans stok var bekendt, dens endeligt kunde give anledning til morsomheder. Mens han tænkte sådan, var 72han vendt om og gik nu i retning af den forsvundne vogn, hvorfor? — Men det aparte i hans og stokkens skæbne havde sat et smil om hans svage kæber; det strakte sig dog ikke til de tunge, mørkeblå øjne. Han gik tænksom videre, fuglesang og pigetrang; han måtte tillade sig et smil over sig selv.

Hov, Inger, hvor skal du hen i sådan en fart? hørte han Niels Karlsen råbe et sted forude. Han holdt altså; Valdemar gik til.

Ja, vent da lidt; jeg kommer jo denne vej bare for at hilse på dig.

Valdemar Hernes drejede om ad en grøn sti, så han kom uset nærmere.

Ingers svar lød ikke så henrykt, som det kunde ventes af en forlovet pige: Nå, du er selv kommet ud at køre idag, Niels.

Ja, jeg kan hilse fra Valdemar Hernes.

Nå.

Man plejer at sige tak. Jeg har lige kørt ham over.

Inger vilde åbenbart ikke på forhånd gå ind på den morsomhed, der nu var under forberedelse. Hun sae igen bare: Nå.

Jeg kørte hans ene ben over; jeg brækkede det. Ja ja, hans stok kørte jeg nu over s'gu; for den lå der i to stykker.

Inger sae koldt: Han er umulig. Han stod vel som sædvanlig og smilede hen i været?

Nå, jeg synes da ellers ikke, han griner for meget.

Nej, ikke når man møder ham. Men når ingen ser ham, så går han meget og smiler, hvad det så kan være af.

Niels Karlsen lo indadvendt: Det kan skam godt være. 73Nu du siger det, synes jeg også. Men du ser også alting.

Hun svarede vredt: Du skal ikke tro, han interesserer mig.

Nej, bevares, det tror jeg heller ikke. Se hvor elegant han ellers er blevet det sidste år. Han stikker mig; han stikker mig ud. Nå, du behøver såmænd ikke at låne mig sådan et par fornærmede øjne. Nå, men vi skal vel altså til bal iaften?

Det véd jeg ikke.

Véd du det ikke, Inger? La vær'. På gensyn altså. Farvel.

Valdemar Hernes gik videre ad den smalle, grønne sti; han havde fået luremands fortjente løn. Ja, men

han var godt klædt på nu. I skolen var det meget let at se, at han hørte til de fattigste, og det havde pint ham. Han mente også, det var det, der havde skaffet ham Niels Karlsens muntre spot og Ingers besynderlige foragt, der undertiden kunde blive blandet med medfølelse, når det gik for hårdt ud over klassens sære og forlegne duks. Han havde altid beundret Niels for de to egenskaber, han selv manglede: humør og frejdighed, og Inger havde været genstand for hans stille dyrkelse, som han aldrig turde vise, fordi han frygtede hendes underligt klare og kolde blik. Hun var forresten beundret af alle, og blandt beundrerne stod Valdemar, med sin mangel på selvtilid, bagest. Ved hver optælling, hvor han igen blev numer ét, mærkede han Ingers øjne på sig; han havde også forsøgt at møde dem, men hvad regnede hun dukseværdighed for? Han vidste med sig selv, hvor lidt den er værd. Den gav i hvert fald aldrig ham noget af det, han mest savnede. Nu var han en 74vel anset bogholder med god gage, så han havde råd til at pynte sig, men derved blev han vel bare mere komisk i Ingers øjne. Hun og Niels var blevet forlovede; det havde han forudset, og han fandt partiet selvfølgelig. Han og Niels Karlsen var nu også ret gode venner, trods en vis spottende tone, der var naturlig hos en rask karl overfor en, der er anderledes, men Ingers tavse foragt oprørte ham. Den skrev sig vel fra skoletiden og kunde undskyldes hos et barn, men ikke hos en voksen kvinde. Det er netop sådan, kvinder ikke skal være; hos dem venter man at finde det milde sind, der hurtigt bringer dem over en instinktmæssig uvillie. Men Inger kunde ikke forandres; hun elskede sin ven, og hun foragtede Valdemar med samme hæftighed og uforandret. Han blev oprørt, når han tænkte på det. Han havde dog aldrig ladet hende forstå, at han holdt af hende; han turde ikke vove det, men han havde tænkt, at han engang kunde vinde hendes venskab, hvad der vilde betyde meget for ham. Men nej, foragt. Men han måtte rette sig imod den; hvordan skulde det ellers gå ham? Han tænkte på sit bestemte punktum fra før, og stokken. Skæbnen havde med et smil dukket ham. Ja ja, skæbnen kunde han smile til, men Inger. Med et pludselig sæt knyttede han hånden om en stok, han ikke mere havde.

Lidt efter kom han forbi haven, der hørte til Ingers hus, og dær sad hun virkelig i lysthuset; det så ud, som om hun skrev i et lille hæfte, men hun gemte det, da hun så ham.

Idet han stod stille, tænkte han: Det er altså første gang, jeg tager mig sådan en frihed. Han sae: Blev du forskrækket, Inger?

75

Hun svarede alvorligt: Jeg har det ikke med at blive forskrækket.

Hun så opmærksomt på ham; ja, han stod lidt ludende, hun vilde vel smile hånligt, dersom han nu rettede sig som en rigtig karl; så kunde han da lige så godt blive stående, som han stod. Han spurte lidt efter: Skal du til bal i skoven iaften?

Det tænker jeg. Hvis det kan interessere dig.

Hun stirrede på ham, sagtens for at drive ham væk. Han blev stående, ydmyget, trodsig, fortvivlet. Men han smilede. Give sin sorg luft, nej tak: Ved du, hvad folk kaldte Langskoven i gamle dage: Skringreskov. Der var røvere, der havde spændt snore over vejen, og de stod i forbindelse med klokker inde mellem træerne. Skingreskov, der er stemning i det navn.

Hun så meget alvorligt på ham: Så kommer du der vel tit.

Hun bøjede hovedet tilbage, ligesom en der skal til at gabe, tænkte han. Ja, såmænd. Man kan ikke både være foragtet og interessant.

Hør, hvor solsorten synger; er det ikke en dejlig fugl?

Jo.

Han sae bitter: Ja, den blir da ikke mindre dejlig, fordi det er mig, der siger det.

Hun trak øjenbrynene op; forundring var også det eneste svar, han kunde vente. Og så sae hun: Jeg forstår virkelig ikke, hvad du mener.

Han gjorde sig jo ikke fortjent til hendes agtelse, fordi han blev stående, men han gik ikke alligevel. Han sae: Jeg holder meget af sangfugle. Kvinder skulde være ligesom dem, i alt fald de unge, sådan at man blev glad, når 76man kom forbi en af dem. — Nu tænkte hun vel: Du snakker som en på halvtreds.

Men hun sae alvorligt som før: Så skulde du gå udenom en, som du bliver ked af at se på.

Han grundede lidt over, hvad for et svar der nu vilde være det mindst tåbelige, men hvor det vilde være godt og lykkeligt en eneste gang at møde et smil fra Inger, bare som til en bekendt, man ikke er ked af at møde. Han sae: „Venlighed, Inger, det er, som vi forretningsmænd siger, en vare, det koster lidt at fremstille, og som giver god avance.

Han så et flygtigt, men ikke venligt smil på Ingers ansigt, idet han vendte sig og gik. Det udtrykte hendes uforanderlige foragt. Måske hun nu tænker: Dær tror han, at han har sagt noget storartet. — Ok nej, Inger, det tror jeg ikke. Jeg har brudt min tavshed og er derved sunket endnu dybere i din ringeagt, hvis det er muligt.

Valdemar Hernes kom til bal i Langskoven, sent og ikke glad, men ude af stand til at holde sig hjemme. Han så snart de to, der interesserede ham. De havde det ikke rart sammen. Karlsten var dog ganske gemytligt, men Inger var vred. Kærestekiv altså. Hun så også på Valdemar med et blink fra en øjenkrog, hun stemplede ham som ballets eleganteste, unge mand. Det var også komisk, han, som ikke dansede. Han kunde forresten nok. Han tænkte sig, at han bød Inger op; hun vilde tage imod ham, strengt høflig, og snart igen sige tak. Hun vilde gøre sin varme hånd død i hans hånd; sit smidige legeme vilde hun af al magt lade stivne i hans arm. Han smilede i sit nye tøj og følte sig som det, han var, umulig. Men at han var umulig, det var i grunden Ingers skyld. Havde hun ikke været, så havde han nu været i en fornuftig forlovelse og snart i et tilsvarende ægteskab. Inger ødelagde ham, hun vidste ikke selv hvormeget.

Karlsten hilste ham med et brøl, han havde jo fået nyt tøj og skulde løftes. Tre andre blev kaldt til; Valdemar Hernes blev løftet og gik med de fire hen til et af de små borde for at give den fornødne omgang. Inger kom forbi og så dem med hensigt ikke. Karlsten råbte til hende om at komme derhen. Valdemar sae med al tænkelig venlighed: Ja, kom og få noget med, Inger. Det er mig, der gir.

Hun svarede uden at stanse sin gang: Nej, tak, — og sendte det lille selskab et blik. Det kunde være uvist, om det skulde gælde den ene eller den anden. Ingen af dem vilde hun i selskab med. Hun gik ind og dansede videre. Hun morede sig sådan i løbet af aftenen, at folk gjorde bemærkninger om det, og Valdemar Hernes sae ganske højt: Inger opfører sig egentlig som en pige, der er ligeglad med sit rygte.

Et øjeblik efter stod Inger og Niels Karlsten foran ham: Vi vil tale med dig, sae Inger.

Han så straks, hvad der vilde komme, og han sae sagtmodig: Ja, vi kan jo gå herhen, — og han begyndte selv at gå.

Inger stansede ham med et tag i armen: Nej, vi kan godt blive her; de andre skal høre på det. Hvad er det, du går og siger om mig? Du siger, jeg opfører mig som et berygtet pigebarn.

Det har jeg aldrig sagt, — og han gentog sine ord fra før.

78

Nå, ja, det er jo det samme, svarede hun ophidset ved hans svar. — Jeg har nok altid mærket, at du var — hun måtte i sin vrede stanse og kunde dårligt få ordene frem — at du var sådan noget mærkelig overfor mig, men jeg vidste ikke, at du også talte ondt om mig.

Valdemar Hernes så sky ind i det flammende ansigt overfor ham; han sae langsomt: Jeg ved ikke, hvad du mener med, at jeg har været underlig, men du tager fejl — ja, du tar altså fejl i, at jeg skulde tale ondt om dig.

Hun stirrede på ham med et vildt blik, som han ikke kunde holde ud: Men det andet tager jeg altså ikke fejl i, og det ene altså lige så lidt.

Jeg mente ikke noget ondt med det; jeg syntes, dit væsen var noget forceret, det var der også andre, der syntes.

Å, skal du nu til at krybe i skjul bag andre? Du er vel ikke også fejj?

Det tror jeg ikke, sae han og mødte hendes blik. — Men det er rigtigt nok, jeg skal ikke krybe i skjul bag andre. Jeg har forset mig, og jeg beder dig om forladelse. De, der står her omkring, skal høre det, at jeg gør dig en undskyldning.

Inger så sig om i kresen; hun følte vist, at sympatien var på hans side, og da hun kunde se på folks ansigter, at hun var ved at gå for vidt, kom hun uvilkaarlig et skridt længere ud: Ja, nu fik du klaret dig, Valdemar Hernes; i det hele taget, du forstår at tage dig ud. Jeg har godt lagt mærke til det; det er ikke i tøjet alene. Og nu står du jo her som en hel gentleman. Du har klaret dig selv så godt, at det, du har sagt, bliver siddende på mig.

Et par stemmer råbte: Nej, ved du nu hvad, Inger, 79og Valdemar Hernes sae: Jeg har gjort mere fortræd, end jeg kan forstå. Men jeg synes alligevel, det hele er så lidt, ja, det er ganske vist en flabethed, men hvornår har du begyndt at regne, hvad jeg siger? sluttede han med et blegt smil.

Hun svarede med tilbagetrængt ophidselse: Ja, smil du bare hånligt. Det var jo dig, der stod dig. — Med et tog hun sin kæreste ved armen: Lad os gå. Nej, jeg vil forresten ikke gå med dig. — Hun gik alene ind i

salen.

Inden Karlsen gik bagefter, sae han: Du er også et fjols, Valdemar. Hvordan fanden kan du komme til at sige sådan noget? Du ved, Inger bliver så vred.

Valdemar Hernes svarede indtrængende: Nej, det vidste jeg ikke. Jeg har aldrig før set Inger sådan.

Nå, ja, da har jeg nu ellers. — Han mødte flere interesserede blikke, tav pludselig og gik.

Valdemar Hernes gik ind i skoven. Og blev gående dær resten af natten. Hvor Inger havde været dejlig; han havde anet, hun kunde være det, men ellers værdigedes hun jo ikke at udfolde sig overfor ham. Hun havde altid foragtet ham, indtil nu, da hun altså hadede ham, og det vilde aldrig blive anderledes. Til disse tanker kom endnu en, tanken om døden. Men han så, at han egnede sig ikke til selv at gøre det store skridt; det kunde Inger ha gjort, havde hun været i hans sted. Derimod fik han billedet af sig selv under grenen, lige fra det velfriserede hår til det nye tøj, de elegante støvler, der præsenterede sig fordelagtigt på hans hængende ben, og hat og stok nedenunder.

Solen stod op; den kastede et venligt og fornuftigt lys over træernes kroner. Valdemar Hernes stirrede fortumlet 80og bedøvet på dagslyset, der havde bud til alle fornuftige og ordentlige mennesker, men var han i grunden længere en af dem? Dog, da han ikke kunde bestemme sig til andet, gik han hjem og lagde sig for at få et par timers hvile.

En søndag eftermiddag, da Valdemar Hernes gik forbi Ingers have, så han en lille grå bog ligge i gruset foran lysthuset. Han bøjede sig over den lave hæk, fik bogen til sig ved hjælp af stokken og så, at det var Ingers dagbog. Han overvejede rask, hvad der var at gøre. Inger var taget med Karlsen to mil ud i landet på besøg, det vidste han. At lade bogen ligge og blive fundet af en anden, kunde aldrig gå an, for Ingers skyld, vel også for hans egen, og aflevere den til nogen inde i huset vilde han heller ikke. Han måtte altså bringe hende den selv. Han stak bogen i lommen uden at lukke den op, hendes navn stod på omslaget og ordet dagbog. Fem minutter efter var han på sin cykle. Hun måtte jo have bogen straks, for at hun ikke skulde komme hjem og blive urolig, når hun ikke fandt den.

Mens han cyklede, voldte det tynde hæfte i brystlommen ham mange vanskelige tanker. Indholdet handlede vel om Karlsen, sikkert også om ham selv, måske kunde det give ham forklaring på det sidste oprin ude i skoven, men han modstod let fristelsen til at se i den, han måtte kunne sige til hende: Værsgo, Inger, her er din dagbog, som jeg har fundet; jeg har ikke læst i den, — på sådan en måde, at hun troede ham. Det var forøvrigt mærkeligt, at Inger skrev dagbog. Hun havde altså alligevel noget at tumle med, trods det, at hendes uvilje mod ham syntes så klar og usammensat. Noget med Niels 81Karlsen kunde det næppe være; de to var et meget almindeligt og lidet kælent kærestepar. Når de gik sammen, var det mest ham, der talte, og man så aldrig hende tale med iver om noget. Det, der arbejdede i hende, holdt hun altså ved sig selv, og det stod vel så at læse i det tynde grå hæfte. Hvad kunde det være? Valdemar Hernes havde selv ført dagbog, men i det sidste år havde han næsten helt holdt op; det vilde blive Inger altsammen, og det var alligevel ikke til at holde ud. Han var overhovedet en dagbogsmand, han med sine hængende skuldre, sin indre splid og selvspot, sin hele underlegenhed med den anerkendte dygtighed. Men Inger, med de øjne og den holdning, Inger, som der ikke var noget underligt eller indviklet at opdage ved!

I husets entré kom Niels Karlsen frem og sae forundret, men venligt: Goddag, — og Valdemar Hernes sae hurtigt: Jeg må tale med Inger.

Straks efter kom Karlsen tilbage med Inger, og først nu, da Valdemar Hernes så hende, slog det ham, hvor galt han havde båret sig ad; dette her kunde han aldrig klare. Så sae han: Her er din dagbog, Inger, jeg så den ligge i gruset ved jert lysthus, og jeg cyklede herud med den, for at du ikke skulde blive urolig, hvis du kom i tanker om, hvorvidt du havde fået den gemt. Jeg stak den lige i lommen; jeg har selvfølgelig ikke læst i den. — Det kom jeg skidt fra, sluttede han i tanken.

Inger rødmede stærkt og havde svært ved at finde på svar: Nå, du har fundet den? Du gik ind og tog den?

Jeg skrabte den til mig med min stok, svarede Hernes med en antydning af et smil, nu da han så, at han igen 82havde tabt, — vilde du hellere ha, at en anden kom og fandt den?

Inger så bestemt på ham: En anden vilde måske ha ladet den ligge.

Måske, Inger, måske ikke. — Hernes måtte tage sine øjne bort. — Men måske jeg var den, der nødigst skulde finde den?

Det var du, brast det ud af Inger.

Valdemar Hernes følte, hvordan det rislede gennem hans hovedhud; han tog sig op til ansigtet og sae:

Kan du da ikke se på mig, at jeg ikke har læst bogen?

Jeg ved ikke, hvad man kan se på dig, sae Inger.

Hør nu, Inger, sae Niels Karlsen, — dette her er sgu' meget for højtideligt, og du kan da forstå, at hvis Valdemar havde læst i den, så havde han lagt den tilbage, hvor den lå. Men lad os se, hvad der står i den. Det kunde også more mig.

Inger slog til den spøgefulde hånd og fandt ikke andet svar nødvendigt. Til Valdemar Hernes sae hun: Jeg kan som sædvanlig ikke stå mig.

Det gengav ham noget af hans holdning, da han så, at stillingen pludselig vendte sig lidt til fordel for ham, men han sae med et smil: Jeg synes nu ellers, det er mig, der ikke kan staa mig.

Inger blev lige så bleg, som hun før havde været rød, ved at se det smil, men hun tvang sig selv til at smile, idet hun sae: Du skal ha tak, fordi du kom med min bog; det var altfor meget, jeg er ked af, at jeg har gjort dig så megen ulejlighed, og jeg er vel nødt til at tro, at du ikke har læst i den. Farvel.

Niels Karlsen sae, med mere alvor end sædvanligt: 83Ja, og nu vil jeg ellers håbe, der ikke kommer flere bemærkninger og dagbøger mellem jer to. Det er ikke helt morsomt at være med til.

En dumhed som sædvanlig, tænkte Valdemar Hernes, da han cyklede tilbage, men tanken om eget nederlag optog ham denne gang mindre end ellers. Han var vant til at se på sig selv som den underlegne, men nu vidste han ikke længere, om det ord ikke passede også på Inger. Hun var ikke lykkelig, og følelsen af det tog grunden bort under hende. Hun havde taget Niels Karlsen, fordi han var skikkelig, men hun elskede ham ikke, han havde ingen magt over hende. Hun brød sig ikke om nogen og følte det selv, og dog var hun ikke kold, men havde et stærkt temperament; måske var hun heller ikke god. Stolt og hel, som hun altid før havde været i hans opfattelse, det var hun i alt fald ikke. Men hvis Inger virkelig følte sig ulykkelig, hvor kunde det så være hende så aldeles umuligt at sige et eneste venligt ord til en mand, som hun dog måtte ane, at det vilde betyde så meget for? Ulykkelig og ond, kan man være det på samme tid? I Valdemar Hernes' håbløse forelskelse blandede der sig en voldsom forbitrelse over, at han ikke kunde gøre sig fri. At blive fri var hans stærkeste ønske.

Hen ad landevejen faldt lyset fra eftermiddagens sol, nøgternt og formanende. Valdemar så sin skygge, skævt til siden, men ellers stræbende hjemefter som han selv. Lige ud viste landevejen, ligesom hans stilling derhjemme og folks bedømmelse af ham som en dygtig mand, men vildt og galt stod til den ene side nødvendigheden af at gøre sig fri for en forrykt forelskelse, og til den anden side skæbnen: Du bliver aldrig fri — og sådan vilde hans liv 84blive for fremtiden: ud ad den fornuftige landevej i midten, hvis ikke nødvendighed og skæbne til sidst tvang ham ud i grøften med brækket hals.

*

Inger stred sig med besvær frem mod den hårde forårsblæst, men da hun kom til Langskoven, stod hun stille og betænkte sig; derinde var læ, men der var ensomt. Hun kom også til at mindes det gamle navn Skingreskov, og tanken om Valdemar Hernes meldte sig. Folk sae, han gik meget herude om aftenen; han var blevet underlig og passede sit arbejde mindre godt. Niels Karlsen havde i den anledning drillet Inger med, at Valdemar var forelsket i hende, men han gjorde det ikke mere end een gang. Men Inger trodsede sin egen uro og gik ind på skovvejen. Der var læ, men vinden talte uhyggeligt i trætoppene. Inger gik med bankende hjerte. Hvorfor? spurte hun vredt sig selv, og snart var hun halvvejen. På en sti lidt fra vejen stod en mand med ryggen til; han hørte hende ikke for vindens piben. Inger genkendte ham i halvmørket, hun satte foden på en tør gren, trådte den over med et knald.

Valdemar Hernes vendte sig og kom langsomt hen imod hende: Nå, det er dig, sae han meget roligt, men hans ansigt sae noget andet. — Ja, du kan vel nu ikke påstå, jeg går og passer dig op. Du kunde godt ha sluppet forbi.

Inger svarede ikke, men hun stod stille og lod ham komme nærmere.

Jeg ved ikke, om du vil tale med mig, Inger, men du står jo stille; det behøvede du ikke. Jeg vilde ikke gå efter dig.

Det ved jeg godt, svarede Inger kort.

Det vilde heller ikke nytte noget, mener du; nej. Men 85jeg har i de sidste måneder tænkt mig forskellige løsninger af mit tilfælde.

Inger spurte i en let tone: Hvad er dit tilfælde for et?

Han rettede sig og trådte nærmere hen til hende: Ved du det ikke? Vil du påstå, du ikke ved det?

Han så, hvordan al overlegenhed forsvandt fra hendes hele væsen; han vedblev hurtigt og åndeløst: Jeg tænkte på at tage mig selv af dage. Det vilde være en behagelig løsning for dig. — Han lo stakåndet: Men jeg syntes nu heller ikke du fortjente, at jeg bragte dig det offer. Jeg havde tænkt på en anden løsning, der var endnu værre, men — nå, nu rejser jeg fra byen, så — —. Det at rejse, er nu ingen løsning for mig, det er en langsom hængning. Men jeg rejser altså. Så er du fri. For mig er der jo — nå, ja, jeg vil ikke opholde dig længere.

Men Inger blev stående; de stirrede ind i hinandens blege ansigter, og hun sae endelig: Hader du mig da ikke for den fortræd, som du altså synes, jeg har gjort dig?

Å, hvad kan det nytte nu at — — men jeg vilde jo, som jeg sae, ha gjort noget —. Ja, men sig mig nu, Inger, fortsatte han roligere, hvad er der i vejen med os to? Engang troede jeg, jeg ganske simpelt var dig imod, men der er noget andet. Vi er forrykte begge to. At du forlovede dig, det har ingen forandring gjort, snarere til det værre. Han er dig temmelig ligegyldig, men mig hader du uforandret, eller hvad det er. Hvor kan en kvinde dog være sådan indrettet? Jeg har mellem stunder følt noget, der lignede raseri imod dig, men det er forbi, nu jeg véd, du også er ulykkelig. Jeg har kun ondt af dig.

Inger udbrød i hjælpeløs åbenhjertighed: Det kan du også have grund til. Men jeg kan ikke hjælpe dig? Nej, 86det kan jeg ikke — selvfølgelig. Det går mange år tilbage. Du har selv ødelagt alting ved din underlige beskedne tilbageholdenhed — og så dit smil, der sae noget andet, nej, jeg véd ikke, hvad det er; få mig ikke til at tale om det, jeg kan ikke få det sagt altsammen. Men det er ødelagt, det hele. — Det kan også være, du ikke har skylden; jeg er — — du sae det selv, jeg er forrykt.

Jeg har det så forfærdeligt. Lad mig så gå. Du skal ikke sige mere. Farvel. Rejser du så virkelig?

Valdemar Hernes forsøgte at se hende ind i øjnene, der var sænkede og ikke vilde møde hans. Han trak hende skælvende ind mod sig og sae: Inger, sig mig, om du holder lidt af mig.

Inger brast i voldsom gråd; hun så lige ind i hans bevægede ansigt, der var tæt foran hendes: Nej. Jeg kan ikke lide dig. Sådan er det. Og alligevel må jeg altid tænke på dig. Jeg kan ikke forstå det, men sådan er det. Slip mig så og lad mig gå. Trøst dig med, at jeg er forrykt.

I samme øjeblik han tog armen til sig, gik hun fra ham, hurtigt, mens han blev stående forstenet og så efter hende.

Ved indgangen til byen mødte Inger Niels Karlsen, der havde været ude at se efter hende. Han så undersøgende på hende og spurte: Er der hændet dig noget? Har du mødt nogen? Jeg véd, at Valdemar Hernes — —

Nej, sae Inger kort. — Men skal vi ikke nu med det samme gå ind til vor snedker og se på de møbler. Vi kan lige så godt gøre det iaften; så er det gjort.

Ja—a, sae Niels Karlsen, men jeg synes, du ser så — —

Det er ikke noget, sae Inger mere venligt. Den aprilvind er så hård ved mit ansigt altid.